

VÁLKA O PŠENICI A NADCHÁZEJÍCÍ HLADOMOR

- CZ24 News | 31. března 2022

SVĚT: Přijde hladomor. Na světovém trhu s potravinami bude chybět 100 milionů tun pšenice. 26 je těch, které vyrábí Ukrajina, zbytek se týká ruské výroby, a to i té, která je zablokovaná pro mezinárodní vývoz.

Konflikt na Ukrajině může způsobit tisíce mrtvých v Africe a na Blízkém východě. Jsou vedlejšími škodami konfliktu. Ze zastavení produkce obilí na Ukrajině se vynořuje přízrak hladomoru.

Oblast Černého moře zasažená ukrajinskou krizí vyváží nejméně 12 procent potravinových kalorií, s nimiž se ve světě obchoduje. Ukrajina má podle Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) třetinu nejúrodnější půdy na světě a 45 % jejího exportu souvisí se zemědělstvím. Patří mezi přední světové vývozcce slunečnicového oleje, řepky a ječmene, kukuřice, pšenice a drůbeže. Velká část produkce pšenice v zemi pochází z částí východní Ukrajiny.

Kyjev zakázal 9. března vývoz obilí a dalších potravinářských výrobků, aby zabránil vnitřní krizi. Zemědělci mezitím pole opouštějí. Konflikt ničí infrastrukturu a vybavení. Příští sklizeň pravděpodobně nebude.

Ceny základních potravin po celém světě již globálně rostly kvůli pandemii a poruchám v potravinovém dodavatelském řetězci. V roce 2020 v důsledku pandemie vzrostly ceny potravin v Africe a na Středním východě o více než 30%. Ukrajinská krize dále přiměla ceny, aby dosáhly nejvyšší úrovně od roku 1974, když se přizpůsobily inflaci, uvádí FAO. Téměř každý třetí člověk na Blízkém východě a v severní Africe neměl v roce 2020 přístup k adekvátní výživě; nárůst o 10 milionů lidí za pouhý jeden rok.

Krize na Ukrajině problémy prohlubuje. Mnoho zemí na Blízkém východě a v severní Africe je zvláště závislých na ukrajinské pšenici a oleji ze semen a jsou zranitelné vůči cenovým šokům potravin. V těchto zemích tvoří chléb a další výrobky na bázi obilnin 35 % příjmu kalorií obyvatelstva.

Podle Human Rights Watch „mnoho zemí na Blízkém východě a v severní Africe má vážně nedostatečné systémy sociální ochrany, které nechrání ekonomická práva lidí, aby jim pomohly vyrovnat se s rostoucími cenami“.

Zvláště ohrožené jsou země, které se již potýkají s krizemi a rozšířeným nedostatkem potravin, jako je Jemen, Libanon, Egypt, Libye, Tunisko a Sýrie. V Egyptě, tváří v tvář rostoucím cenám a vyhlídce na rychlé vyčerpání zásob, oznámil prezident al-Sisi nové pobídky pro zemědělský sektor a pro kontrolu ceny při prodeji. Uložil také tříměsíční zákaz vývozu oleje, kukuřice, luštěnin, těstovin a mouky. Krize vyčerpává i finance země, která hledá nové půjčky. Severoafrická země by měla jen devět měsíců na to, aby její zásoby obilí vyschly kvůli zastavení dodávek z Ukrajiny.

Egypt například dováží asi 85 % své pšenice z Ruska a Ukrajiny. Mluvčí káhirské vlády Nader Saad na problém upozornil tím, že připomněl, že dostupné rezervy jsou využívány k pokrytí vnitřních potřeb pouze na pět měsíců.

„Existuje 14 zemí kromě Ruska a Ukrajiny, které mohou dodávat obilí Egyptu mimo Evropu, včetně Austrálie, Spojených států a Paraguaye,“ dodal Saad. „Ale ne za stejnou cenu.“

Podle Human Rights Watch „sankce vůči Rusku mohou zhoršit potravinovou krizi“. Nevládní organizace zdůrazňuje, že „země vyvázející potraviny by měly uspokojit své národní potřeby, ale měly by také spolupracovat se zeměmi závislými na dovozu na vytvoření alternativních dodavatelských řetězců. Sankce vůči Rusku nebo odprodej společností ze země by měly zohledňovat

dopad na vývoz související se zemědělstvím do té míry, že to bude mít dopad na potravinovou bezpečnost pro mnoho obyvatel. “ Human Rights Watch doufá, že “vlády a mezinárodní instituce zvýší humanitární pomoc zemím, které nemají dostatečné zdroje, aby lidem poskytly podporu, kterou potřebují k ochraně jejich práva na jídlo”.

I Evropa se bude muset brzy vypořádat s nedostatkem pšenice a hnojiv. Sankce vůči Rusku se ukazují jako nebezpečný bumerang.

ZDROJ: southfront.org/the-war-of-the-wheat-and-the-famine-to-come / prvnizpravy.cz